

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 10416/2025
09.10.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић, Јасмине Симовић, Зорице Булајић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Владимир Поповић адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Високи савет судства – Привредни суд у Београду, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 666/23 од 16.01.2025. године, у седници већа одржаној дана 09.10.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 666/23 од 16.01.2025. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужене изјављена против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 666/23 од 16.01.2025. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду Гжрр1 666/23 од 16.01.2025. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду Прр1 277/21 од 21.09.2023. године у првом, другом и четвртом ставу изреке којима је дозвољено објективно преиначење тужбе извршено поднеском тужиље од 22.03.2023. године и делимично усвојен тужбени захтев тако што је обавезана тужена да на име накнаде имовинске штете изазване повредом права на суђење у разумном року, исплати тужиљи износ од 71.351,36 динара са законском затезном каматом од 26.08.2021. године до исплате, као и да јој надокнади трошкове поступка у износу од 99.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права благовремено изјавила ревизију предвиђену чланом 404. ЗПП (посебна ревизија).

Побијаном другостепеном пресудом правноснажно је одлучено о захтеву тужиле за накнаду имовинске штете проузроковане повредом права на суђење у разумном року у поступку стечаја „Југобанке“ а.д, утврђеног правноснажним решењем Привредног суда у Београду Р4 Ст 730/21 од 06.04.2021. године, у висини дела њеног новчаног потраживања из радног односа са затезном каматом обрачунатом применом пропорционалне методе, које није наплаћено у стечајном поступку.

По оцени Врховног суда, наводи тужене не оправдавају потребу да се о њеној посебној ревизији одлучује ради новог тумачења права или уједначавања судске праксе.

Према одредби члана 31. став 3. Закона о заштити права на суђење у разумном року, тужена је објективно одговорна за имовинску штету изазвану повредом права на суђење у разумном року. Објективна одговорност за штету је одговорност без кривице, само на основу постојања узрочне везе између радње, односно пропуштања одговорног лица и настале штете. Сагласно закључку, усвојеном на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 27.09.2019. године, Република Србија одговара за материјалну штету насталу због потпуног или делимичног неизвршења правноснажних и извршних судских одлука, односно у стечају утврђених потраживања запослених из радног односа, која су без њихове кривице остала неизмирена у поступку стечаја вођеном над стечајним дужником са већинским друштвеним или државним капиталом, уз услов да је претходно утврђена повреда права на суђење у разумном року. Означени закључак заснован је на пракси Европског суда за људска права и Уставног суда, и ставовима израженим у њиховим одлукама о одговорности Републике Србије за обавезе правних лица која нису уживала институционалну и пословну независност од државе. Због тога се узрочно-последична веза између повреде права на суђење у разумном року и настале имовинске штете не утврђује када потраживање из радног односа није могло бити намирено у извршном или стечајном поступку привредног друштва са већинским друштвеним, односно државним капиталом.

У конкретном случају, стечајни дужник је у време отварања поступка стечаја била банка са већинским државним капиталом – акцијским капиталом Агенције за осигурање депозита и санацију банака. На основу одлуке Савета означене Агенције од 06.07.2001. године емитовано је 100 комада акција номиналне вредности од 1.000,00 динара по акцији, које је купила та Агенција и постала једини акционар стечајног дужника. Истог дана Савет те Агенције донео је и одлуку којом је прогласио неважећим све до тада емитоване акције стечајног дужника, на основу које су престала сва права акционара стечајног дужника. Стога, постоји објективна одговорност тужене, чак и да је тужилино потраживање настало у време док је стечајни дужник пословао са приватним капиталом. Тужена Република Србија одговара и за ненаплаћена потраживања из радног односа настала у време када је стечајни дужник био приватизован, ако је накнадно раскинут уговор о приватизацији, а одлука Савета Агенције СРЈ за осигурање депозита од 05.07.2001. године о проглашењу неважећих свих до тада емитованих акција стечајног дужника у суштини има исти значај и исте последице као и раскид уговора о приватизацији.

Из тих разлога, на основу члана 404. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Према одредби члана 479. став 6. ЗПП, против одлуке другостепеног суда у поступку у спору мале вредности ревизија није дозвољена, због чега је на основу члана 413. тог Закона одлучено као у другом ставу изреке.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић